

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, sagsnr: 2016-48
Den 8. april 2016

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 18. april 2016

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

4. Libyen 2

4. Libyen

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Det forventes, at Rådet (udenrigsanliggender) vil vedtage rådskonklusioner om den seneste udvikling i Libyen og EU's handlemuligheder, herunder i form af en mulig civil planlægningskapacitet på sikkerhedssiden (CSDP-mission). Sagen ventes desuden drøftet på et uformelt møde mellem udenrigs- og forsvarsministrene.

2. Baggrund

Den 30. marts 2016 ankom 7 medlemmer af det såkaldte præsidentråd (ledelsen i den kommende samlingsregering) til Tripoli for at skabe opbakning og legitimitet omkring samlingsregeringen (GNA). Præsidentrådets ankomst i Tripoli er foregået mere fredeligt end man kunne have frygtet, og flere nøgleinstitutioner, såsom den libyske centralbank, har erklæret sin støtte til præsidentrådet og GNA. Situationen i Tripoli er dog fortsat anspændt og den kommende tid vil vise om overdragelse af magten vil foregå fredeligt. Præsidentrådet gennemfører p.t. konsultationer med vigtige politiske, økonomiske og militære aktører. Officiel godkendelse af samlingsregeringen fra parlamentet, House of Representatives (HoR) i Tobruk i overensstemmelse med den libyske politiske aftale fra december udestår imidlertid fortsat.

Det internationale samfund, herunder EU og Danmark, har budt præsidentrådets ankomst til Tripoli velkommen som et vigtigt skridt mod at få den politiske og demokratiske proces i Libyen tilbage på sporet og samtidig kraftigt opfordret HoR til at give den endelige godkendelse og dermed legitimere samlingsregeringen.

Situationen i Libyen er dog fortsat flydende og skrøbelig. På sikkerhedssiden har ISIL og andre ekstremistiske grupper markant øget deres tilstedeværelse i Libyen og udgør en stigende regional trussel. Det er vurderingen, at ISIL tæller op mod 5000 krigere i Libyen, hvoraf størstedelen er tilrejsende fremmedkrigere (særligt fra Tunesien). Libyens økonomi vurderes desuden at være tæt på randen af sammenbrud, ligesom den humanitære situation er meget alvorlig. Endelig er det sandsynligt, at det store politiske og sikkerhedsmæssige tomrum i Libyen vil lede til øgede migrationsstrømme mod Europa.

EU og Danmark har fra starten aktivt støttet op om FN's bestræbelser på at opnå en politisk løsning på konflikten. EU står klar til at hjælpe den libyske samlingsregering med politisk og finansiel støtte i form af en pakke på 100 mio. EUR. Det er forventningen, at støtten bl.a. vil gå til kapacitetsopbygning, levering af basale ydelser, uddannelse, økonomi samt sikkerhedssektorreform. Den konkrete udmøntning af støtten vil blive defineret i samarbejde med de libyske myndigheder. Der pågår desuden overvejelser om etablering af en civil CSDP mission evt. med udgangspunkt i grænsemissionen EUBAM/Libya (EU Border Assistance Mission in Libya), hvis mandat ved sidste rådsmøde blev forlænget til august 2016.

3. Formål og indhold

Rådet forventes at vedtage rådskonklusioner om den seneste udvikling i Libyen, herunder EU's handlemuligheder bl.a. i form af en mulig civil CSDP-mission. Sagen ventes desuden drøftet på et uformelt møde mellem udenrigs- og forsvarsministrene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Libyen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Sagen har dog konsekvenser for EU's budget, idet der afsættes 100 mio. EUR til at hjælpe den libyske samlingsregering med politisk og finansiell støtte. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget, svarende til en finansieringsandel på ca. 2 mio. EUR (ca. 15 mio. kr.)

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes fuld opbakning blandt medlemslandene til den libyske nationale samlingsregering. Der forventes ligeledes enighed om behovet for EU-støtte til en samlingsregering i Libyen med sigte på at bidrage til fred og stabilitet i landet.

10. Regeringens holdning

Regeringen har budt præsidentrådets ankomst til Tripoli velkommen og bakker op om FN's fortsatte bestræbelser på at sikre bred opbakning til aftalen og godkendelse af samlingsregeringen som et vigtigt skridt mod at genoprette fred og stabilitet i Libyen. Regeringen bakker op om et stærkt EU-engagement i Libyen, herunder i form af støtte til en samlingsregering, i samarbejde med relevante internationale og regionale partnere.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. marts 2016 til orientering.